

TISKOVÁ ZPRÁVA

O cenu Památka děkují usiluje v Jihočeském kraji kostel v Zátoni a divadlo novohradského Nového zámku

České Budějovice, 19. července 2018

Od konce června až do pátku 14. září mohou milovníci památek v internetovém hlasování vybírat vítěze zvláštního ocenění Památka děkují. To je součástí již tradičního každoročního klání o Cenu Národního památkového ústavu Patrimonium pro futuro, která se uděluje v několika kategoriích. Za Jihočeský kraj jsou nominovány dva počiny: Objev barokních povrchových úprav oltářů v Zátoni a Restaurování divadla v novohradském Novém zámku. Slavnostní vyhlášení vítězů se bude konat 3. října na zámku v Jindřichově Hradci.

Zatímco odborná porota vybírá vítěze v jednotlivých kategoriích (Obnova památky, restaurování; Objev, nález roku; Prezentace hodnot; Záchrana památky), veřejnost může podpořit některý z návrhů v on-line hlasování bez ohledu na soutěžní kategorii.

V Jihočeském kraji usilují o Cenu Národního památkového ústavu Patrimonium pro futuro a o přízeň veřejnosti při hlasování o cenu veřejnosti PAMÁTKY DĚKUJÍ dva počiny: Objev barokních povrchových úprav oltářů v Zátoni a Restaurování divadla v novohradském Novém zámku.

Nový zámek v Nových Hradech je díky pochopení majitele postupně opravován s maximálním respektem k jeho historickým hodnotám a významu. Místní zámecké divadlo je jedno z mála dochovaných zámeckých divadel na jihu Čech. „Nominovali jsme restaurátory Jiřího Bláhu a Jitku Musilovou za výjimečně zdařilou rekonstrukci a **restaurování zámeckého divadla** do stavu v polovině 19. století. Obdivuhodné je, že byla obnovena i jeho původní funkce“ uvedl Roman Lavička z Národního památkového ústavu v Českých Budějovicích a dodává: „Rekonstrukci chybějících částí divadelní techniky a vybavení realizovali umělci truhláři pod vedením pana Chalupy z firmy Archatt památky“. Kromě vlastních prostor divadla proběhla také rekonstrukce divadelní technologie, opony, kulis a dalšího vybavení. „Oceňujeme zejména využití výsledků vlastního archivního průzkumu a precizní práci s ikonografickými prameny,“ doplnil Lavička.

Zámek nechal vybudovat na počátku 19. století Johann Nepomuk Buquoy. Během podzimních pobytů panstva zde divadlo plnilo důležitou společenskou funkci. Svou současnou podobu získalo v polovině 19. století, kdy bylo vybaveno dekoracemi i rekvizitami. Obdélný divadelní sál o rozměrech 8,5 × 18,75 m osvětluje pět vysokých oken, hlediště o rozměrech 8,5 × 8,5 m pojalo až 320 diváků. Nad jevištěm se nacházelo vysoké provaziště, do něhož byly dekorace vytahovány bez skládání nebo rolování a které zabírá celou výšku druhého patra zámku. „Shodný systém známe z divadla na zámku Kačina nebo v 15 kilometru vzdáleném rakouském zámku Weitra, s jehož majiteli byli Buquoyové v čilém styku,“ dodává Roman Lavička. Zámek byl na konci druhé světové války vyrabován a později upravován. Prostory divadla byly opatřeny šedivým nátěrem a větší část vybavení byla ztracena. Až do počátku 90. let se objekt stal sídlem Střední zemědělské a technické školy. V současnosti je majetkem Akademie věd ČR a slouží jako konferenční a výzkumné centrum Mikrobiologického ústavu.

O památkové ocenění se uchází také **objev barokních povrchových úprav oltářů v interiéru kostela sv. Jana Křtitele v Zátoni**, které se postupně restaurovaly v letech 2014 až 2017. „Rozhodli jsme se vyzdvihnout práci restaurátora David Blahouta za neobyčejně precizní průzkumovou práci a její využití při odborném restaurátorském zásahu,“ uvedla Dagmar Geršlová z Národního památkového ústavu. Nominace patří také sdružení krajanů Förderkreis Kirche St. Johannes Enthauptung Ottau e. V., zastoupené předsedou Christophem Anderlem a zakladatelem Franzem Kopaním za příkladnou mezinárodní spolupráci. Zátoňští rodáci žijící v Německu zajistili významnou část finančních

prostředků na obnovu této památky, a to prostřednictvím svého sdružení a německého ministerstva kultury.

Po poslední úpravě v roce 1928 byl kostelní mobiliář pokryt novodobým olejovým hnědočerným mramorováním, řezby byly druhotně pokoveny. Před obnovou byly oltáře ve vážném stavu, dřevěné části byly napadeny dřevokazným hmyzem, některé součásti těchto památek byly rozkradené. Na každém z oltářů se podařilo objevit výtvarně živé a temperou malované hnědočervené mramorování z první poloviny 18. století. Obzvláště působivým objevem byl náleznost postříbřených ploch s modrými, červenými a zelenými lazurami, které se zachovaly téměř celoplošně a v nezvykle dobré umělecké kvalitě. Během restaurování byl objeven nápis „Franz Feit Nettolitz 1744“, kterým byly upřesněny autorství a datace díla.

Nález barokních povrchových úprav na mobiliáři v kostele sv. Jana Křtitele v Zátoni je unikátní především mírou jejich zachování, ale i uměleckořemeslnou kvalitou, přesahující rámec regionu. Díky rozsahu nálezů bylo možné mobiliář plnohodnotně a citlivě restaurovat, výsledkem je radikální vizuální proměna interiéru kostela. „Objev lazur navíc výrazně přispěl k pochopení tradiční barevnosti barokních polychromovaných památek ve středoevropském prostoru,“ doplnila Dagmar Geršlová.

Na webu Národního památkového ústavu získají hlasující informace o tom, co se v loňském roce povedlo objevit, zachránit, obnovit nebo prezentovat a kdo se o to zasloužil. Hlasovat však lze pouze pro jednoho z navržených. Hlasování probíhá na webových stránkách NPÚ do pátku 14. září. Vítěz online hlasování bude vyhlášen při slavnostním předávání cen Patrimonium pro futuro ve středu 3. října na zámku v Jindřichově Hradci, kde mu bude udělena cena veřejnosti Památky děkují v podobě křišťálové plakety.

Nominace za rok 2017 uzavřela pracoviště NPÚ počátkem května a do celostátního kola vyslala celkem 21 uchazečů ze všech krajů České republiky.

Předem děkujeme za zveřejnění zprávy v médiích.

Více informací na <https://www.npu.cz/pamatky-dekují>

Kontakty:

- **PhDr. Roman Lavička, Ph.D.**
NPÚ ÚOP v Českých Budějovicích, mob. 602 627 384, lavicka.roman@npu.cz
- **Mgr. Dagmar Geršlová**
NPÚ ÚOP v Českých Budějovicích, mob. 602 626 772, gerslova.dagmar@npu.cz
- **Bc. Eva Neprašová**
NPÚ ÚOP v Českých Budějovicích, mob. 777 484 583, neprasova.eva@npu.cz
- **Mgr. Martin Gaži**
NPÚ ÚOP v Českých Budějovicích, mob. 724 929 933, gazi.martin@npu.cz

Národní památkový ústav, územní odborné pracoviště v Českých Budějovicích je jedním ze čtrnácti krajských pracovišť NPÚ. Jeho úkolem je v Jihočeském kraji naplňovat poslání odborné instituce památkové péče dané zejména zákonem o státní památkové péči, např. zpracovávat odborné podklady pro rozhodnutí výkonných orgánů, poskytovat konzultace a odbornou pomoc vlastníkům kulturních památek při jejich obnovách a sledovat stav památkového fondu na území kraje. Pracoviště v Českých Budějovicích zpracovává návrhy na prohlášení věcí či objektů za kulturní památky a podílí se následně na jejich evidenci. Spravuje dokumentační sbírky plánů, fotografií a dalších odborných podkladů ke kulturním památkám, vede veřejně přístupnou knihovnu a vydává řadu publikací, provádí archeologické průzkumy, provozuje galerii na Senovážném nám. 6. v Českých Budějovicích.

Další informace naleznete na www.npu.cz.

Cenu Národního památkového ústavu Patrimonium pro futuro s podtitulem Společenské ocenění příkladů dobré praxe vyhlašuje a uděluje NPÚ od roku 2014 ve snaze zhodnotit a vyzdvihnout, co se v oblasti památkové péče podařilo, a ocenit ty, kteří se o úspěšné dílo přičinili. Celostátní hodnocení probíhá v několika fázích. Členové odborné komise nejprve vypracují k nominacím expertní posudky, s nimiž se navzájem seznámí. Poté na společném zasedání na základě hlasování navrhnou vítěze a návrhy předloží generální ředitelce Národního památkového ústavu Nadě Goryczkové, která ocenění uděluje. Generální ředitelka může rovněž udělit mimořádné ocenění, případně vyzdvihnout za přínos památkové péči výraznou osobnost. Cena má podobu diplomu a pamětní plakety, laureáti navíc získají roční předplatné odborného časopisu Zprávy památkové péče a roční rodinnou vstupenku na objekty ve správě Národního památkového ústavu. Od roku 2015 se do hodnocení může zapojit i veřejnost.